

Uczenie się częściowo nadzorowane

Semi-supervised learning

Część 1 – wprowadzenie, modele generatywne, self learning

Wykład spec. projekt eksploracji danych

JERZY STEFANOWSKI

Instytut Informatyki
Politechnika Poznańska
Poznań

Poznań, 2020

Plan wykładu

Dzisiaj cz. 1

1. Motywacje do uczenia częściowo nadzorowanego (SSL)
2. Kiedy SSL może pomóc
3. Wybrane metody
 - Cluster-and-label
 - Metody generatywne (np. mieszaniny gausowskie)
 - Self training
 - Co-training and multi-view learning
 - Podejścia grafowe z propagacją etykiet
 - Rozszerzanie SVM
 - Inne
4. Inne zagadnienia i wyzwania

Różne podejścia do uczenia się z przykładów

- ❑ Uczenie w pełni nadzorowane (supervised) – etykietowane przykłady

$$L = \{(x_i, y_i)\}_{i=1}^n$$

- ❑ Uczenie nienadzorowane (unsupervised) – nieetykietowane

$$U = \{(x_i)\}_{i=1}^m$$

- ❑ Uczenie częściowo etykietowane (semi-supervised)

Etykietowane dane L oraz (część) nieetykietowanych U ,
na ogół $m \gg n$

Nie możemy pozyskać etykiet dla choć wybranych przykładów z U

Cel: skonstruowanie lepszego klasyfikatora z L i U niż z samych przykładów etykietowanych L

Różne podejścia do uczenia się z przykładów

Motywacje

- ❑ Uczenie nadzorowane wymaga wielu etykietowanych przykładów
 - Etykietowanie = kosztowne, czasochłonne i męczące, nierealne dla wielkich kolekcji przykładów
 - Ograniczony dostęp do osób adnotujących
 - Wymóg wiarygodności (ekspert lepszy niż ochotnicy; niektóre dane trudne do etykietyzacji, obciążenie - bias osób)
- ❑ Nieetykietowane przykłady
 - Potencjalnie łatwo dostępne w dużej ilości
 - Często możliwe do automatycznej rejestracji, np.
 - Web, pomiary sensorów, pozyskiwane z repozytoriów danych
 - „Tańsze” w przygotowaniu

Przykłady L i U

Strony WWW, obrazy, dokumenty

Etykietowanie:

- Konieczność czytania lub oglądu
- Wymaga namysłu
- Czasami wspomagane dodatkowymi źródłami

Nieetykietowane:

Potencjalnie dostępne w dużej ilości automatycznie pozyskiwane z minimalnym kosztem

Dane bio-medyczne

np. predykcja struktur genetycznych

Adnotacja wymaga wysiłku eksperta, dodatkowej wiedzy, niekiedy potwierdzenia (po długim czasie)

Nowe urządzenia diagn. (np. sekwencjonowanie DNA) może generować dużo danych eksperymentalnych

Związek z ludzkim poznawaniem świata

Ludzie często poznają obiekty ze świata z ograniczonym wskazywaniem kategorii, a wiele sami klasyfikując, np.

Przykład uczenia dzieci pojęć

X =zwierze (cechy) y = gatunek, np. pies

Nauczyciel-rodzic wskazuje i wyjaśnia “to jest pies”

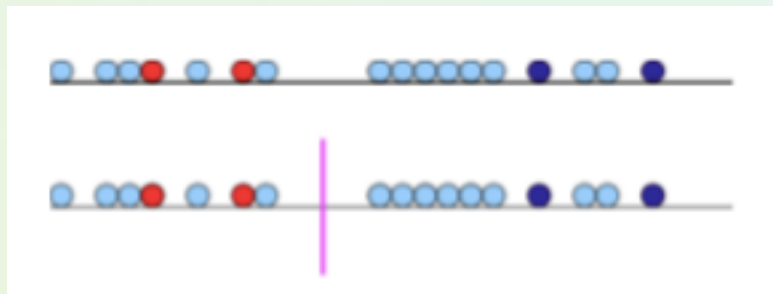
Dzieci obserwują inne zwierzęta (nie objaśnione) i samodzielnie klasyfikują

Kiedy SSL może pomóc?

Etykiety : Czerwone klasa 1, niebieskie klasa -1

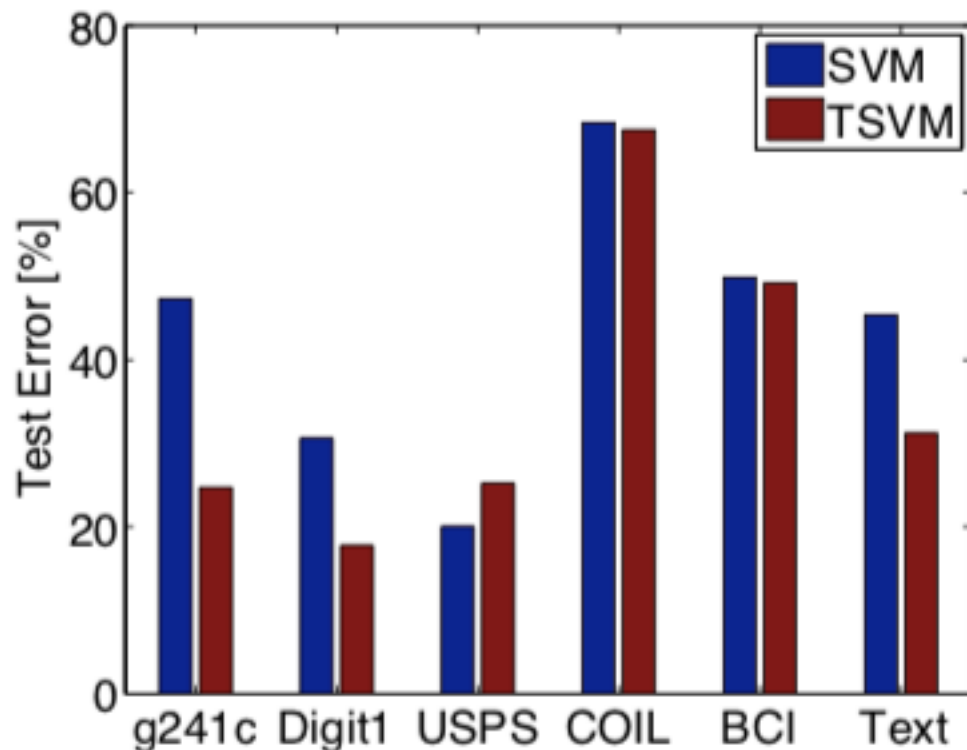
Dodajmy rozkład przykładów nieetykietowanych (szare)

Zmiana granicy decyzyjnej na dokładniejszą!

Założenie: przykłady z różnych klas tworzą spójne rozkłady

Inny przykład użycia Transductive SVM

10 labeled points
~1400 unlabeled
points

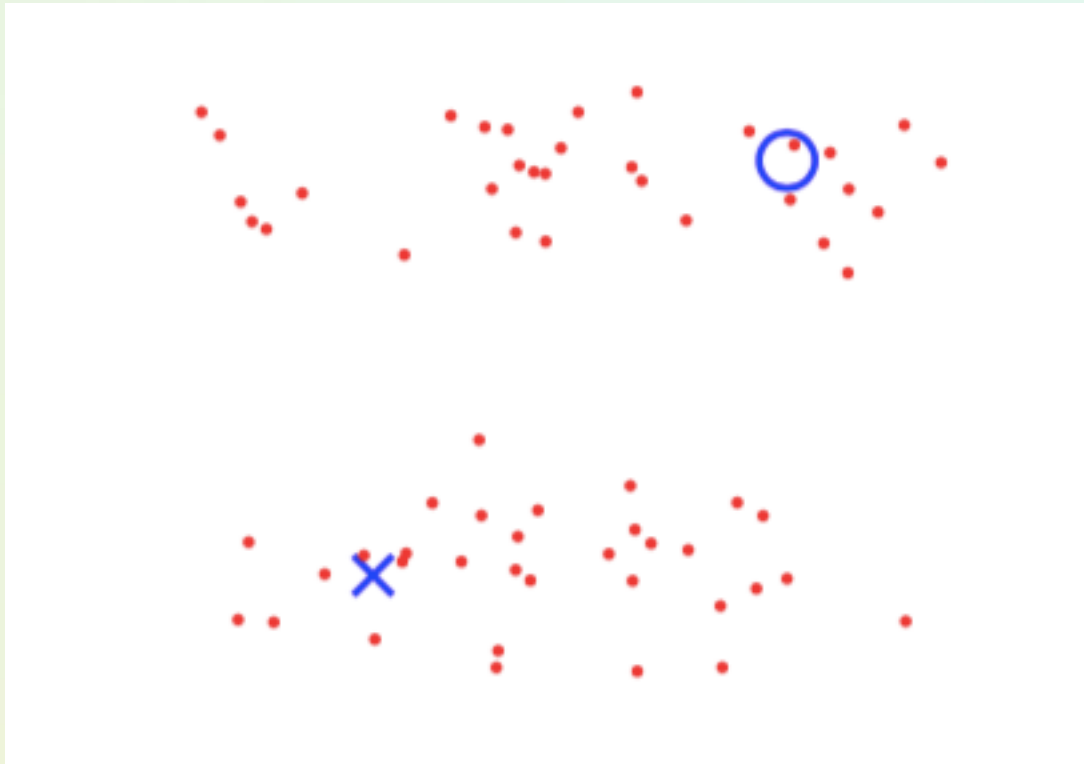
SVM: supervised
TSVM:
semi-supervised

Założenia bliskości punktów

Punkty położone blisko siebie mają podobne etykiety

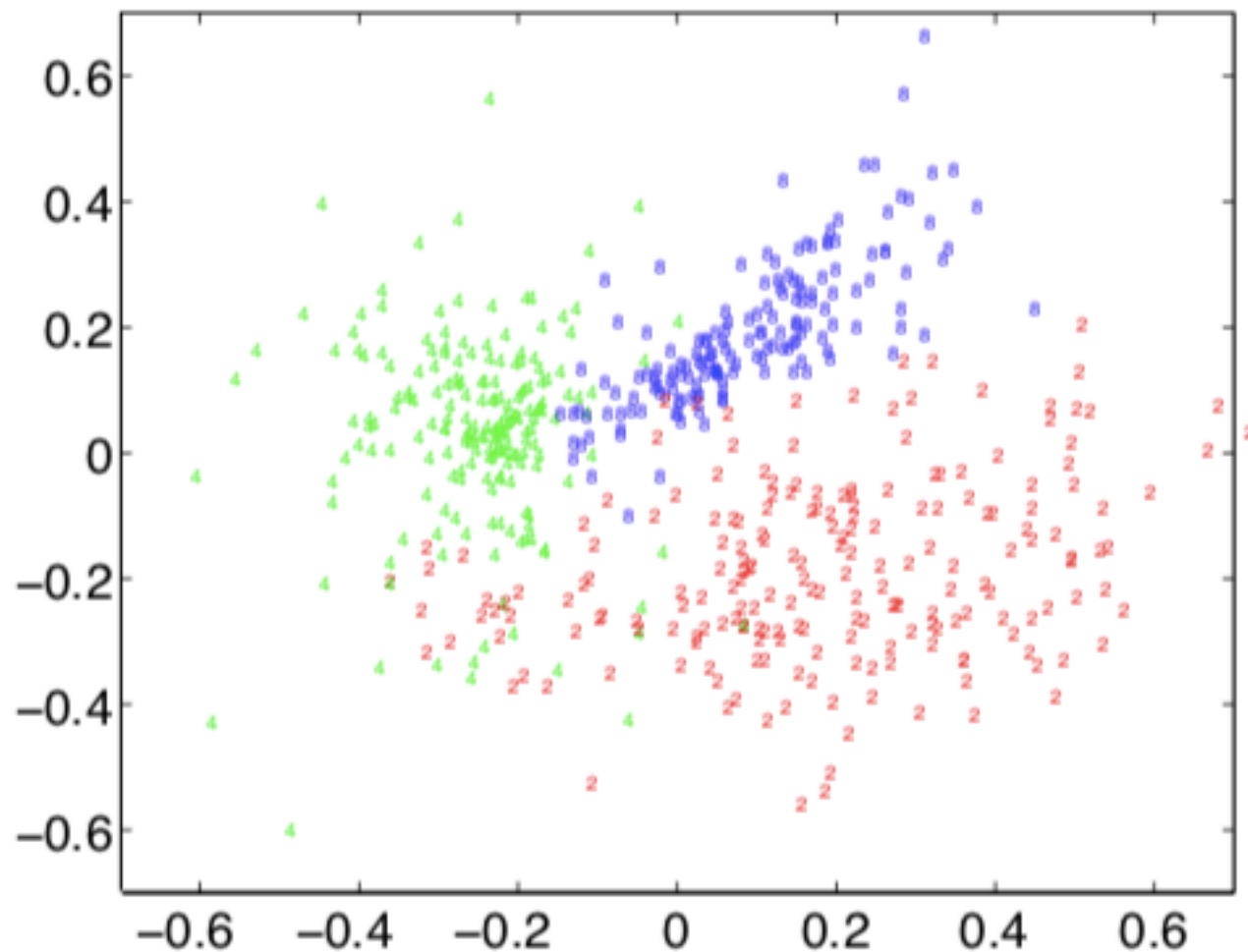
Założenie nt. skupień w danych

- Dane naturalnie tworzą skupiska
- Punkty w jednym skupisku powinny mieć tą samą etykietę

Przykład rozpoznawania liter

Example: 2D view on **handwritten digits** 2, 4, 8

[non-linear 2D-embedding with "Stochastic Neighbor Embedding"]

Cluster and label

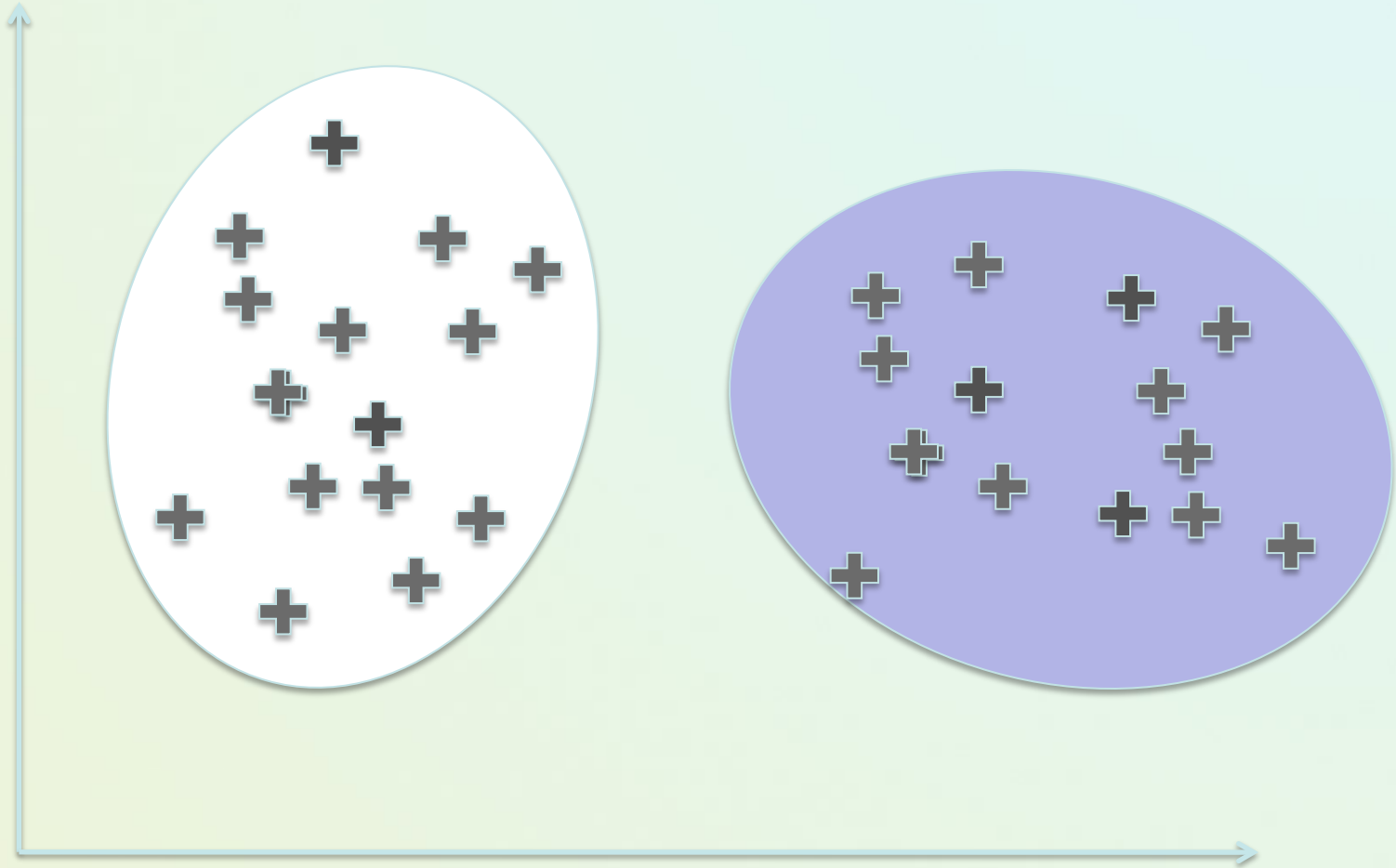
Input: etykietowane przykłady $L=\{x,y\}$ /n/ oraz nieetykietowane $U=\{x\}$ /m/ oraz algorytmy A grupowania i uczenia klasyfikatora K

1. Znajdź skupienia w zbiorze nienadzorowanych x (m+n)
2. Dla każdego ze skupień, znajdź zbiór wszystkich etykietowanych przykładów S
3. Naucz algorytmem K klasyfikator f na podstawie zbioru S
4. Zastosuj f do predykcji etykiet na pozostałych nieetykietowanych przykładów w skupieniu

Na koniec nauczyć klasyfikator na całym zbiorze przykładów (obejmującym zaetykietowane przykłady ze skupisk) -> **output**

Obserwacja: zakłada się, że granice skupisk są zgodne z granicami decyzyjnymi

SSL – grupowanie = założenia nt. rozkładów

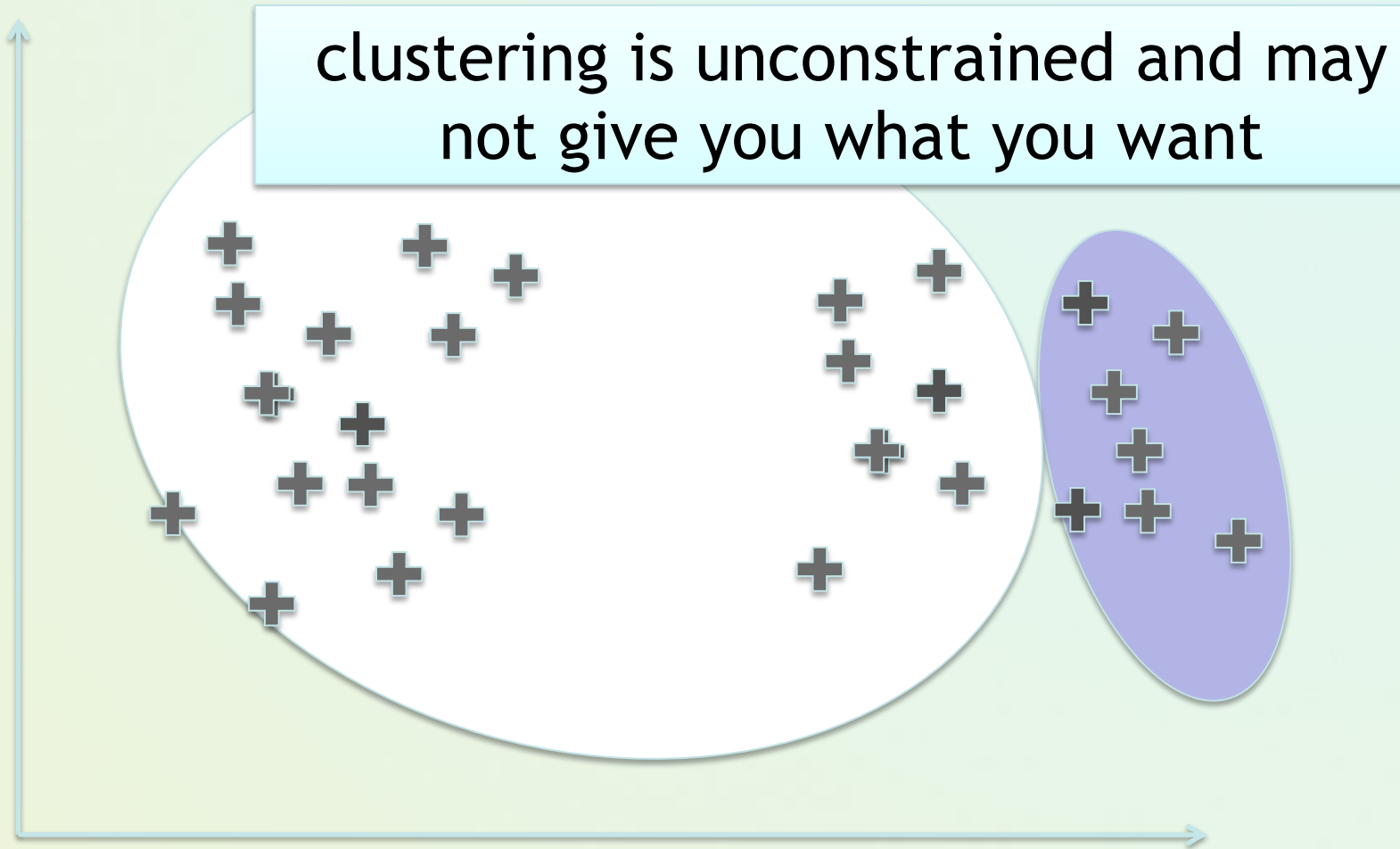

SSL is Between Clustering and SL

Za

SSL is Between Clustering and SL

Dobór algorytmu grupowania?

Modele generatywne

Modelują rozkład prawdopodobieństwa $p(xy)$

“Generatywne” - mogą poprzez próbkowanie pozyskiwać dodatkowe punkty lub generować sztuczne

Przykłady:

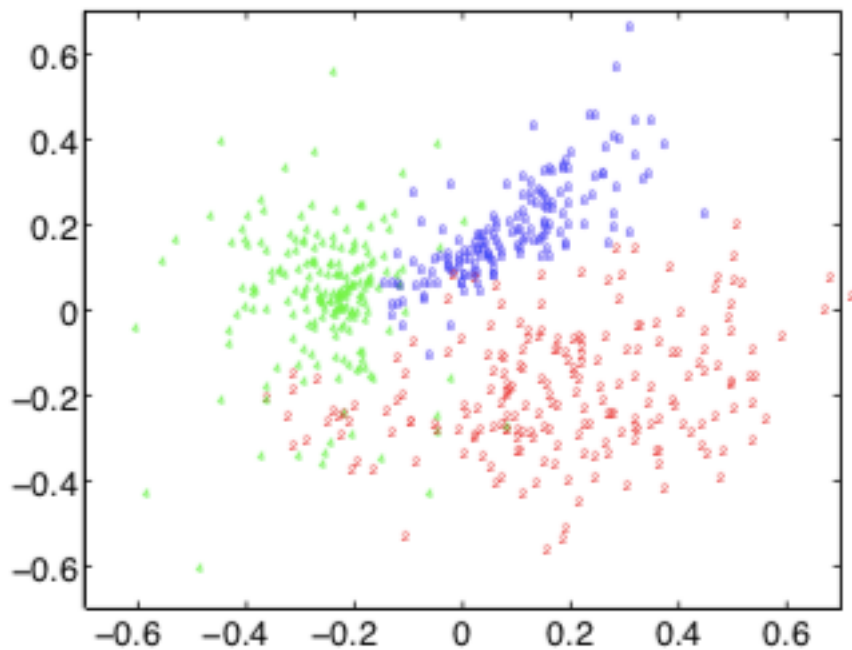
Podejścia Gausowskie, odmiany Naïve Bayes, mieszaniny rozkładów, ukryte modele Markova (HMM), sieci Bayesowskie, “Markov random fields”

Wykorzystanie do analizy przykładów L i U - modyfikacje podejść mieszanin Gausowskich EM

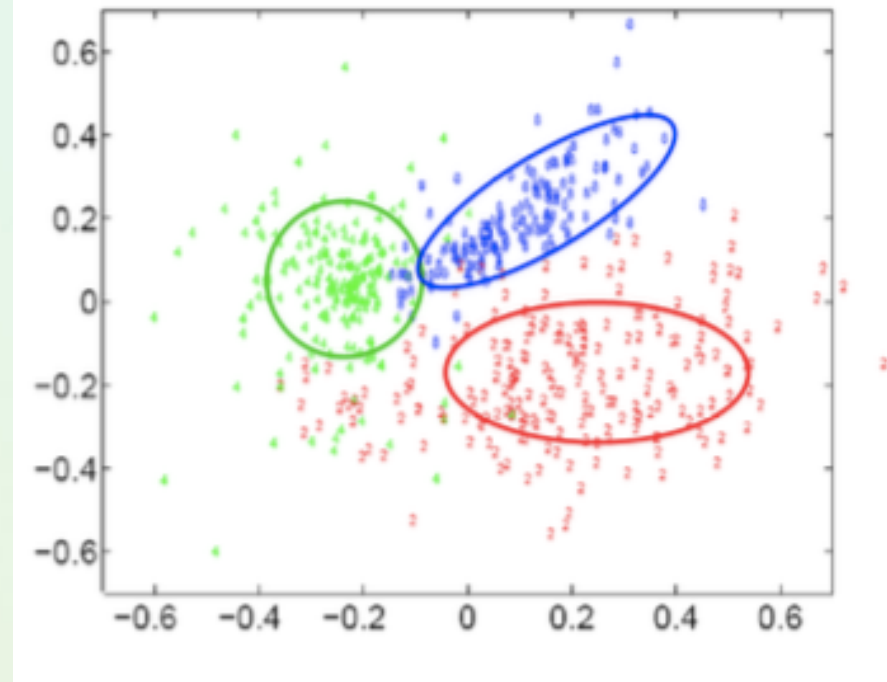
Gaussian mixture model

Skupisko przykładów modelowane rozkładem Gausowskim

$$Pr(\mathbf{x}, y) = Pr(\mathbf{x} | y) Pr(y) = \mathcal{N}(\mathbf{x} | \mu_y, \Sigma_y) Pr(y)$$

Oryginalny rozkład przykładów

Każde skupisko – klasa
przybliżona rozkładem Gausowskim

Mieszanki rozkładów dla danych etykietowanych

Model parameters: $\theta = \{w_1, w_2, \mu_1, \mu_2, \Sigma_1, \Sigma_2\}$

**Estimate the
parameters from the
labeled data**

The GMM:

$$\begin{aligned} p(x, y|\theta) &= p(y|\theta)p(x|y, \theta) \\ &= w_y \mathcal{N}(x; \mu_y, \Sigma_y) \end{aligned}$$

Classification: $p(y|x, \theta) = \frac{p(x, y|\theta)}{\sum_{y'} p(x, y'|\theta)}$

**Decision for any test
point not in the labeled
dataset**

Za wykładem Barnabas Póczos SSL

Estymacja wiarygodności

Likelihood (assuming independently drawn data points)

$$\begin{aligned} Pr(data | \theta) &= \prod_i Pr(\mathbf{x}_i, y_i | \theta) \prod_j Pr(\mathbf{x}_j | \theta) \\ &= \prod_i Pr(\mathbf{x}_i, y_i | \theta) \prod_j \sum_y Pr(\mathbf{x}_j, y | \theta) \end{aligned}$$

Minimize negative log likelihood:

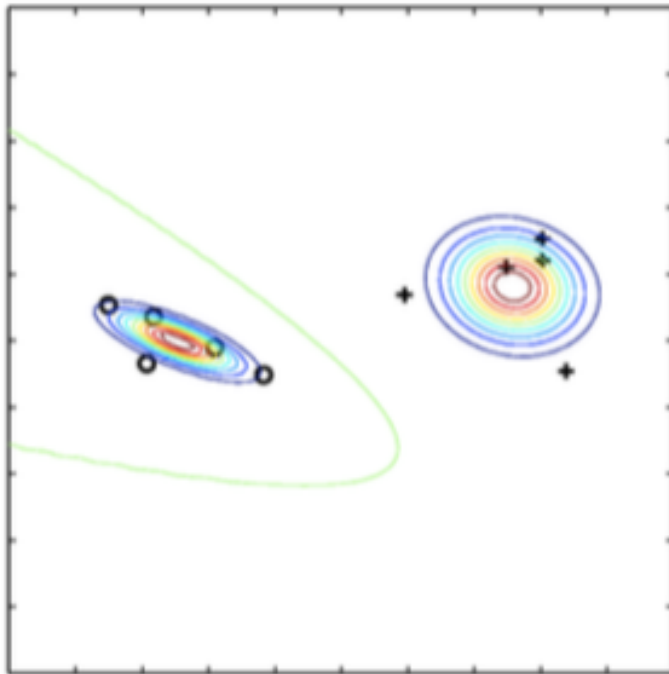
$$-\log \mathcal{L}(\theta) = \underbrace{-\sum_i \log Pr(\mathbf{x}_i, y_i | \theta)}_{\text{typically convex}} - \underbrace{\sum_j \log \left(\sum_y Pr(\mathbf{x}_j, y | \theta) \right)}_{\text{typically non-convex}}$$

Standard tool for optimization (=training):

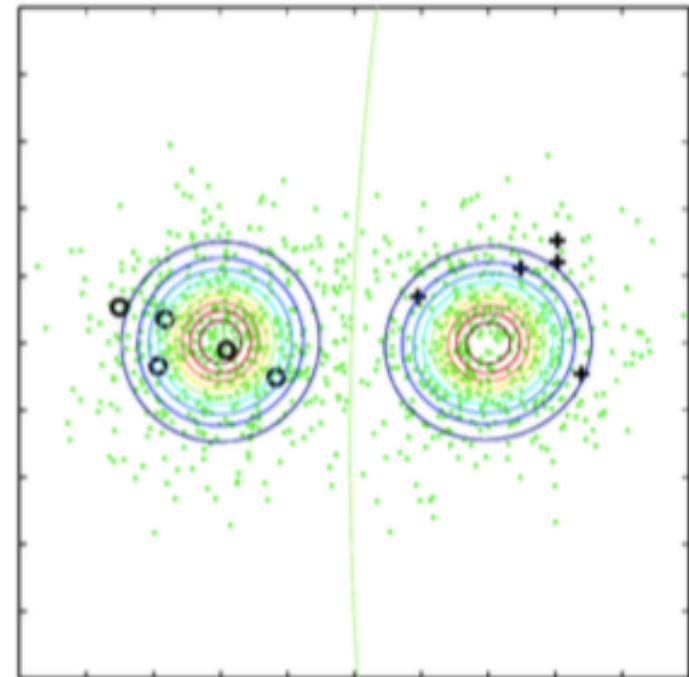
Expectation-Maximization (EM) algorithm

Wykorzystanie w SSL z nieetykietowanymi

only labeled data

with unlabeled data

from [Semi-Supervised Learning, ICML 2007 Tutorial; Xiaojin Zhu]

Podejścia Self-learning

Ucz się f z L i klasyfikuj przykłady U oceniając pewność predykcji
Wykorzystaj część najpewniejszych predykcji do rozszerzania zbioru uczącego

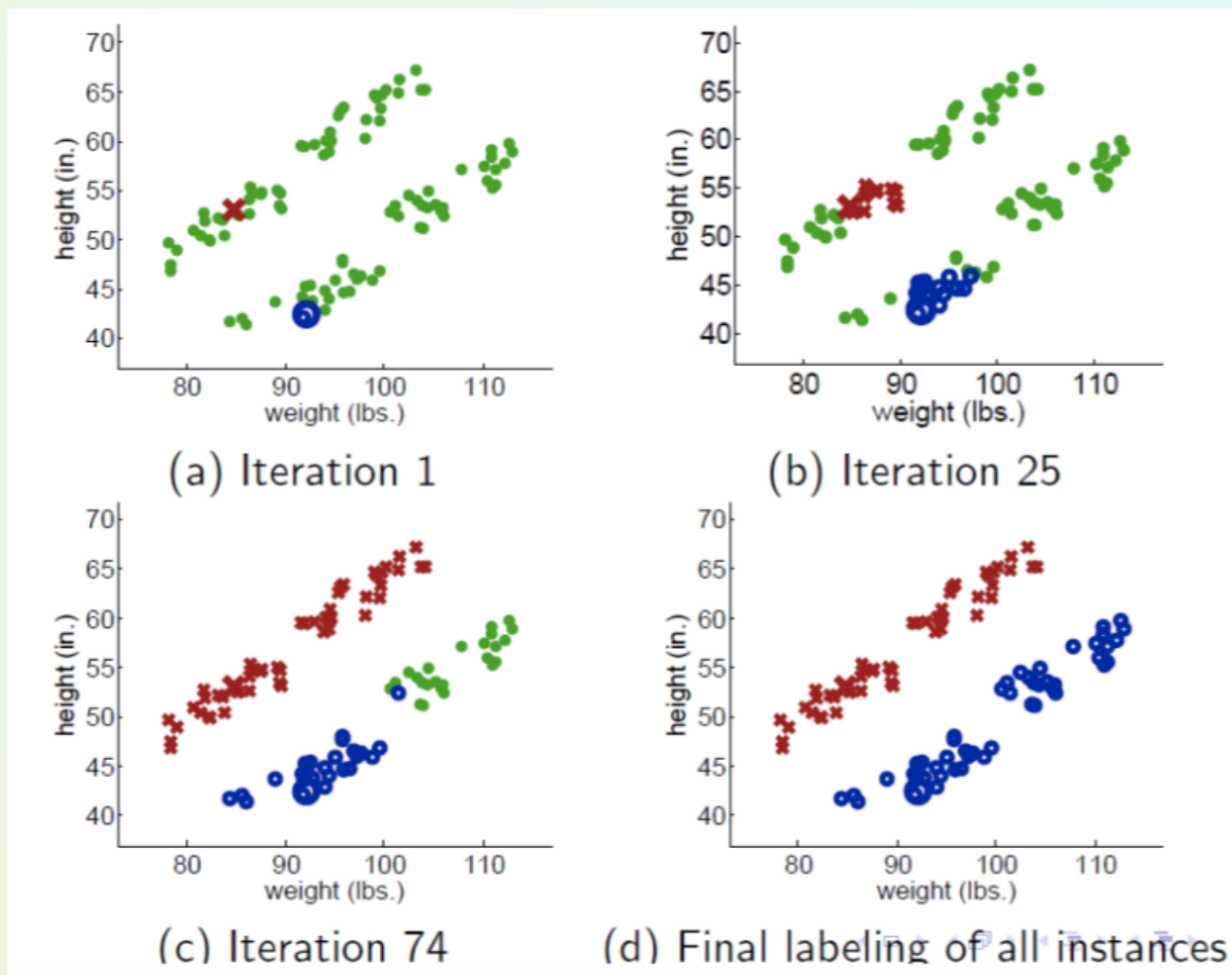
Algorithm 1 Self-training

```
1: repeat  
2:    $m \leftarrow \text{train\_model}(L)$   
3:   for  $x \in U$  do  
4:     if  $\max m(x) > \tau$  then  
5:        $L \leftarrow L \cup \{(x, p(x))\}$   
6: until no more predictions are confident
```

Podejście dość ogólne (typu wrapper) stosowalne wokół klasycznych algorytmów / Yarowsky, 1995; McClosky et al., 2006

Pomimo ciekawych zastosowań, złożone dane i niewłaściwe predykcje mogą źle ukierunkować kolejne iteracje

Przykład self-learning

Propagowanie etykiet z wykorzystaniem 1-NN

Materiały dodatkowe

Artykuły:

J.Engelen, H.Hoos: A survey on semi-supervised learning. Machine learning 2020.

Xiaojin Zhu: Semi-Supervised Learning Literature Survey

Wykłady:

P.Rai: CS5350/6350 Semi-supervised Learning

A.Zien: Semi-supervised learning: Tutorial at ANN summer school

Barnabas Póczos: Semi-supervised learning

S.Ruder: An overview of proxy-label approaches for semi-supervised learning

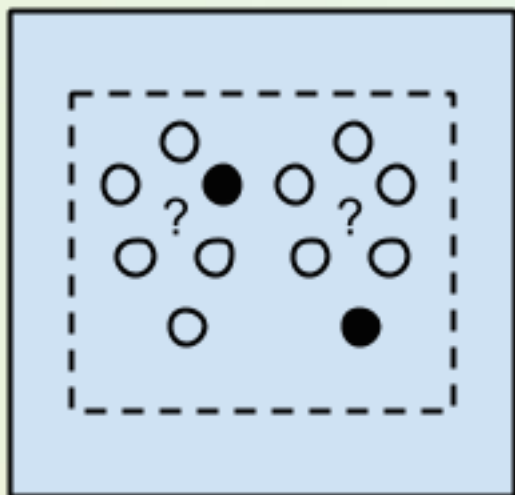
Dziękuję za uwagę

Pytania lub komentarze?

Więcej informacji w publikacjach!
oraz następnym wykładzie

Kontakt:

Jerzy.Stefanowski@cs.put.poznan.pl

Semi-supervised
Learning Algorithms